

प्रधानमंत्री अनुसूचित जाती अभ्युदय योजना
(PM-AJAY) या केंद्र पुरस्कृत योजनेची
SNA-SPARSH या निधी प्रवाह
कार्यपद्धतीतून अंमलबजावणी करण्याकरिता
केंद्र शासनाने Mother Sanction म्हणून
मंजूर केलेल्या निधीच्या वितरणाबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : बीजीटी-२०२५/ प्र.क्र.१३६ /अर्थसंकल्प
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक :- २१ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा:-

- १) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.१०८/अर्थ-३, दि. ०७.०१.२०२५,
- २) शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्रमांक अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि. ०७.०४.२०२५,
- ३) सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, भारत सरकर यांचे पत्र क्र. GIA-११०१४/१९/२०२२-PMAJAY,
दि. ०६.११.२०२५.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासन आणि राज्य शासन या दोन्ही स्तरांवरील रोख व्यवस्थापनामध्ये (Cash Management) अधिक परिणामकारकता साध्य करण्यासाठी सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (PFMS), राज्याची एकात्मिक वित्तीय व्यवस्थापन माहिती प्रणाली (State IFMIS) आणि भारतीय रिझर्व बँकेची ई-कुबेर प्रणाली (e-Kuber) यांच्या एकात्मिक रचनेच्या (Integrated Framework) माध्यमातून केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी वितरीत करण्यासाठी SNA-SPARSH (समयोचित प्रणाली एकीकृत शीघ्र हस्तांतरण Real Time System of Integrated Quick Transfers) ही पर्यायी निधी प्रवाह कार्यपद्धती (Alternative Fund Flow Mechanism) लागू करण्याचा निर्णय केंद्र शासनाने घेतला आहे.

आता केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालयाने सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षासाठी प्रधानमंत्री अनुसूचित जाती अभ्युदय योजना (PM-AJAY) योजनेअंतर्गत Grants-in-aid विशेष केंद्रीय सहाय्य (SCA to SCSP) या योजनेसाठी रु. २१,६०,१९,५००/- (अक्षरी रूपये एकवीस कोटी साठ लाख एकोणीस हजार पाचशे फक्त) इतक्या रकमेची मातृ मंजुरी (Mother Sanction) दिली असल्याचे वाचा क्र.३ च्या पत्रान्वये कळविले आहे. सदरचा निधी अर्थसंकल्प अंदाज, वितरण व संनियंत्रण प्रणालीद्वारे (BEAMS) अवर सचिव (अर्थसंकल्प) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांना वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षासाठी प्रधानमंत्री अनुसूचित जाती अभ्युदय योजना (PM-AJAY) योजनेअंतर्गत Grants-in-aid विशेष केंद्रीय सहाय्य (SCA to SCSP) या १०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता केंद्र शासनाने मंजूर केलेली मातृ मंजुरी (Mother Sanctions) रु. २१,६०,१९,५००/- (अक्षरी रूपये एकवीस कोटी साठ लाख एकोणीस हजार पाचशे फक्त) इतका निधी नियंत्रक अधिकारी तथा एकल समन्वय मंत्रणा (Single Nodal Agency-SNA) म्हणून अवर सचिव (अर्थसंकल्प) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांना अर्थसंकल्पिय अंदाज वितरण व संनियंत्रण प्रणालीद्वारे वितरीत करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

०२. उपरोक्त रु.२१,६०,१९,५००/- (अक्षरी रूपये एकवीस कोटी साठ लाख एकोणीस हजार पाचशे फक्त) निधीचा खर्च मागणी क्र.एन-०३, २२२५-अनुसूचित जाती अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग, यांचे कल्याण , ७९३ अनुसूचित जातीच्या घटक योजनेसाठी विशेष केंद्रीय सहाय्य, (०१) अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना (०१)(०१) महात्मा फुले मागासवर्ग विकास महामंडळ मर्या., मुंबई यांस अर्थसहाय्य,(लेखाशीर्ष २२२५ ०२२५) ३३- अर्थसहाय्य या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाच्या मंजूर तरतुदीमधून भागविण्यात यावा.

०३. आहरण व संवितरण अधिकारी आणि नियंत्रण अधिकारी यांनी ताबडतोब उक्त निधी SNA-SPARSH प्रणालीवर कार्यान्वित करून सदर अनुदान मकोनि ४४-अ मधील देयकान्वये संवितरीत करण्याचे अधिकार देण्यात येत आहे. सदरील अनुदान हे वित्त विभाग शासन निर्णय दि.१२.०१.२०२३ नुसार बिनशर्त आहे.

०४. वरील निधीचा विनियोग करताना केंद्र सरकारचे वित्त मंत्रालय, सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय तसेच राज्य शासनाच्या वित्त विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना व प्रचलित निकष, वित्तीय अधिकारांचे प्रत्यायोजन व वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे व अटी शर्तीचे अनुपालन करण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

०५. उपरोक्त मंजूर करण्यात आलेले अनुदान ज्या बाबीसाठी खर्च करण्यास मंजुरी देण्यात आलेली आहे, त्याच बाबीसाठी वितरीत निधीच्या मर्यादेत खर्च करावे व त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आर्थिक व भौतिक अहवालासह शासनास सादर करण्याची दक्षता अवर सचिव (अर्थसंकल्प) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांनी घ्यावी.

०६. सदर शासन निर्णय वाचा क्र. वाचा क्र. १ व २ येथील परिपत्रकान्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

०७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५११२११४३२२२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सुचिता सापते)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबाल हिल, मुंबई-३२
२. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. मा.मंत्री (सामाजिक न्याय) मंत्रालय, मुंबई-३२
४. मा. राज्यमंत्री (सामाजिक न्याय)
५. मा. प्रधान सचिव, (सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२
६. वित्त विभाग (व्यय-१४/अर्थ-७/ कोशा प्रशा-४ व ५)
७. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १ / २ मुंबई / नागपूर
८. अवर सचिव (अर्थसंकल्प) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य, मंत्रालय, मुंबई
९. सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य, मंत्रालय, मुंबई
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
११. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी,मुंबई
१२. संबंधीत महामंडळ
१३. निवडनस्ती (अर्थसंकल्प/विघयो)